

Вотчал О.В.

студент 1-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

У літературі, яка присвячена проблемам етики працівників юридичних професій, немає єдиного підходу до термінології.

Етика (грец. Ethike, ethos – «вдача, звичай») – наука про сутність, походження і розвиток моралі; сукупність принципів і норм поведінки, прийнятих у певному суспільному середовищі або професійній групі [1].

Принципи професійної етики юриста базуються на принципах-категоріях універсальної етики і багато в чому обумовлені метою юридичної діяльності та юридичної етики. До категорій універсальної етики відносяться «добро і зло», «справедливість», «совість», «відповідальність», «гідність», «честь» та ін. Не складно виділити з них ті, які є одночасно головними етичними принципами, а також ті категорії, які мають не тільки моральне, а й юридичне значення [2].

Юридичну етику можна назвати моральним кодексом юристів різних спеціальностей. Юридична етика – це вид професійної етики, що представляє собою сукупність правил поведінки працівників юридичної професії, які забезпечують моральний характер виконуваної ними роботи, а також наукова дисципліна, що вивчає специфіку реалізації вимог моралі в цій області [3].

Таким чином, професійна етика юриста формується на основі взаємозв'язку і взаємозумовленості правових і моральних принципів, норм, правової і моральної свідомості.

В адвокатській діяльності важливе значення має етика ділового спілкування – це сукупність вироблених наукою, практикою і світовим досвідом морально-етичних вимог, принципів, норм і правил, дотримання яких забезпечує взаєморозуміння і взаємна довіра суб'єктів ділового спілкування, підвищує ефективність контактів і кінцевих результатів їх спільних дій.

Дійсно, моральна сторона спілкування відіграє величезну роль. Ділове спілкування, в основі якого лежить вирішення важливих службових питань, що стосуються матеріальних витрат, нерідко зачіпає долі людей. У зв'язку з цим знання етики ділового спілкування є показником професійної культури працівника, ступенем його відповідності сучасним вимогам. Вміння спілкуватися з людьми є найважливішою професійною якістю, якій людина зобов'язана вчитися і вдосконалювати все своє життя.

Адвокат, при виконанні фахових обов'язків додержується загально визначених норм права, керується принципами пріоритету прав людини і

громадянина, верховенства права. Довіру громадян потрібно заслужити та виправдати, є тільки один шлях – сумлінно та чесно виконувати свою роботу. Якщо не дотримуватися професійної етики, довіру можна легко втратити, через свавілля та байдужість.

Правила адвокатської етики є обов'язковими для виконання адвокатами, хоча не являються законодавчим актом. Порухення ж даних правил вважається порушенням професійної етики, а в деяких випадках – і невиконанням професійного обов'язку, яке може спричинити за собою застосування заходів дисциплінарного впливу.

Етичні принципи служать адвокату орієнтирами при вирішенні того чи іншого питання, тієї чи іншої проблеми, при виборі власної лінії поведінки або поведінки свого клієнта.

Що буде з довірою та репутацією адвоката і взагалі адвокатською сферою, якщо вони будуть ігнорувати професійну етику, та нехтувати нею? Що буде, якщо адвокат буде розголошувати таємницю клієнтів, йдучи проти закону та норм, порушувати їх і переходити на сторону супротивника, лише тому, що для нього позиція крайнього більш перспективна? Результат та відповідь очевидні. Поведінка, схожа на таку, може завдати удару по іміджу та репутації не тільки одного адвоката, а і всієї адвокатської спільноти.

Таким чином, не дотримуючись професійної етики адвокатів, можна дуже швидко втратити довіру, а без довіри адвокатура не зможе виконувати призначення, яке на неї поклала держава та громада.

Сьогодні питання адвокатської етики можна віднести до числа найважливіших проблем в діяльності адвоката. Ці питання є досить актуальними, так як це, по-перше, пов'язано з бурхливим збільшенням кількості осіб, зайнятих в цій професії, по-друге, з розвитком і ускладненням правового поля. Без суворого дотримання корпоративної дисципліни і професійної етики існування і діяльність адвокатської спільноти неможливі.

Список використаної літератури:

1. Маслеев А.Г. Профессиональная этика юриста: учебник для бакалавров / А.Г. Маслеев; под общ. ред. И.Н. Сорокотягин. М.: Издательство Юрайт., 2013. 316 с.
2. Князева Н. В. Принципи професійної діяльності адвоката в Україні. Форум права. 2017. № 3. С. 78–83.
3. Ухач В. З. Юридична деонтологія і професійна етика. Тернопіль : Вектор, 2015. 335 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Кубаєнко Андрій Володимирович.***